

ROZPACZNY (2) *ai*

o prawdopodobnie jasne (tak w roz-); -pa- (1) *LatHar*, [-pã-].

sg *m* [*N* rozpaczny]. ◊ *I* rozpaczny (1). ◊ *f N* rozpaczna (1). ◊ [*A* rozpaczna. ◊ *L* rozpaczni(e)].
◊ *pl A m pers* rozpaczni(e).]

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde XVII w.*

1. *Który zwątpił w ratunek, pozbawiony ostatniej nadziei* (1) : Bo przyśięgam przed Bogiem, żeć chcę kroleństwo y dołtoienstwo tve wrocić, á przeciw wżem nieprzyiacielom twoim pomocnikiem będę, przetoż wftan á niebądź rozpaczny, boć krolowie nad inſze ludzie złe przygody cirpieć maią. *BielŻyw* 153; [*Dict* 1566 N2v].

a. [*teol. Który zwątpił w miłosierdzie Boże i we własne zbawienie*: Do kłaſztoru raz rozpaczna niewiałtę przywiedziono ktorey nikt do nadzieie odpuſzczenia grzechow przywieść niemogł. *SkarŻyw* 551.

α. *W funkcji rzeczownika*:

Szereg: »rozpaczny i smutny«: Nietylko w ſwoiey ále y w inych Biſkupſtwach/ wiele kázań czynił/ ſpowiedzy ſłuchał/ radę dobrą dawał/ rozpaczne y ſmutne poćieſzał/ wątpliwe potwierdzał *SkarŻyw* 303.]

2. *Wynikły z rozpaczny* (1) : (*marg*) Roſpaczna pokutá y ſmierć Iudaſzowá. (-) Tedy widząc Iudaſz/ zdraycá iego/ iż był [*Jezus*] oſądzony godny ſmierci; żalem zięty/ [...] odſzedłszy obieſił ſię. *LatHar* 696.

3. [*Prowadzący do zwątpienia w ratunek, utraty ostatniej nadziei*: [*św. Ludgarda*] Wiele ludziom około pomocy zbáwienney iednáłá. Mniſzká iedná będąc w wielkiey á roſpaczney pokuſie: ſkoro zá nię modlitwę wczyniá/ rzekłá do niey: gdy w wielkie dni Kapłan záſpiewa: Ecce lignum crucis: wolna będzieſz. y tak ſię zſtáło. *SkarŻyw* 550.]

Cf **NIEROZPACZNY**, [**ROZPACZLIWY**]